

ชื่อเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้ชุดแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนพนทันทเจริญวิทย

จัดทำโดย

นางสาวจันจิรา ชันเงิน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนพนทันทเจริญวิทย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ดร. ดาวรรณ ฤทธิการ ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึง ความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย จึงขอมอบส่วนดี ทั้งหมดนี้ให้แก่เหล่า คณาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและขอขอบความกตัญญูกตเวทิตาคุณ แต่บิดา มารดา และผู้มี พระคุณทุกท่าน

สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับและยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

นางสาวจันจิรา ชันเงิน

ผู้จัดทำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
ขอบเขตของการจัดทำ.....	2
ตัวแปรที่วิจัย.....	2
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	2
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	4
ความสำคัญ.....	4
เรียนรู้อะไรในภาษาไทย.....	5
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	6
คุณภาพผู้เรียน.....	6
2. นวัตกรรมการศึกษา.....	9
ความหมายของนวัตกรรม.....	9
ประเภทของนวัตกรรม.....	10
การแพร่กระจายนวัตกรรม.....	10
ส่วนประกอบของการแพร่กระจายนวัตกรรม.....	10
ความจำเป็นของนวัตกรรมทางการศึกษา.....	10
3. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน.....	11
ความหมายของการอ่าน.....	12
4. ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ.....	14

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. พัฒนาแบบฝึก.....	13
ความหมายของแบบฝึก.....	13
ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ.....	14
ลักษณะของแบบฝึกที่ดี.....	14
ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึก.....	14
6. ประโยชน์ของแบบฝึก.....	15
7. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก.....	16
8. การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	17
แนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ.....	17
รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	19
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	20
ประเภทของเครื่องมือ.....	20
ลักษณะของเครื่องมือ.....	21
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	21
เก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	25
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	25
สมมุติฐาน.....	25
สรุปผลการวิจัย.....	25
อภิปรายผล.....	25
ข้อเสนอแนะ.....	28
บรรณานุกรม.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	31
ภาคผนวก ก ลำดับขั้นตอนโดยการใช้ชุดแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ.....	32
ภาคผนวก ข ตัวอย่างชุดแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ.....	33

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน คนไทยจะต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา หมั่นฝึกฝนให้มีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติ ที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ พบปัญหาในการอ่านเพราะอ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย ไม่สามารถวิเคราะห์ วิจัย ได้ว่าอะไรเป็นข้อคิดเห็นและตัดสินใจได้ถูกว่าสิ่งใดควรเชื่อและสิ่งใดไม่ควรเชื่อ จับใจความสำคัญไม่ได้ นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน และขาดสมาธิในการอ่าน ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในการอ่าน ทำให้การอ่านไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือการอ่านไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในการเรียนวิชาต่างๆนักเรียนต้องอ่าน เนื้อหา คำสั่ง หรือโจทย์ปัญหาจากหนังสือแบบเรียน แบบฝึกหัด ตำราต่างๆถ้าไม่เข้าใจจะทำให้เรียนไม่ได้ผล ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่างๆทั้งในส่วนตัวผู้เรียนเอง

จากเหตุผลข้างต้น ผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทยุ สำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จึงสนใจที่จะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการนำเนื้อหาของข่าว บทความ มาพัฒนาและสร้างเป็นแบบฝึกทักษะ ซึ่งการใช้แบบฝึกที่พัฒนาขึ้นจะเป็นวิธีสอนอ่านวิธีหนึ่งที่จะสามารถแก้ไขปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน และนอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทยุ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทยุ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

3. ขอบเขตของการจัดทำ

ตัวแปรที่วิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการสอนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย เนื้อเรื่องจากข่าว บทความ ที่สร้างขึ้นครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาแบบฝึก หมายถึง การสร้างแบบฝึกเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งการพัฒนาแบบฝึกดังกล่าวมีความมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมและมีประสบการณ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

3. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง แบบฝึกที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ได้แก่

- 3.1 แบบฝึก ชุดที่ 1 หลักการและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ
- 3.2 แบบฝึก ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญจากจากข่าว
- 3.3 แบบฝึก ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ข้อสอบที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ครอบคลุมเนื้อหาการอ่านจับใจความสำคัญตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้หรือคะแนนก่อนเรียนหรือคะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญที่สร้างขึ้น

6. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น มีระดับประสิทธิภาพที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80

7. เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หมายถึง ระดับคะแนนที่กำหนดขึ้นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกำหนดให้ระดับคะแนนเป็นดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนในชุดกิจกรรมทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 80 ของคะแนนทั้งหมด

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 80 ของคะแนนทั้งหมด

8. ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ใน ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

9. ครู หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียน สำหรับนักเรียน หรือ นักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน มีหน้าที่ หรือมีอาชีพในการสอนนักเรียน เกี่ยวกับวิชาความรู้ หลักการคิดการอ่าน รวมถึงการปฏิบัติและแนวทางในการทำงาน โดยวิธีการสอนจะแตกต่างกันออกไปโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และเป้าหมายของนักเรียนแต่ละคน

10. โรงเรียน หมายถึง สถานที่สำหรับฝึกสอนนักเรียนภายใต้การดูแลของครูหรืออาจารย์หลายประเทศมีระบบการศึกษาอย่างเป็นทางการ ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาภาคบังคับ ในระบบการเรียนนี้ นักเรียนจะผ่านโรงเรียนตามลำดับ ชื่อของโรงเรียนเหล่านี้อาจแตกต่างกันไปตามภาษา และประเทศ แต่โดยหลักจะมีโรงเรียนประถมสำหรับเด็กเล็ก และโรงเรียนมัธยมสำหรับเด็กโตที่ได้สำเร็จการศึกษา ระดับประถมมาแล้ว

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. นวัตกรรมการศึกษา
3. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน
4. ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ
5. พัฒนาแบบฝึก
 - 5.1 ความหมายของแบบฝึก
 - 5.2 ความสำคัญของแบบฝึก
 - 5.3 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี
 - 5.4 หลักการและขั้นตอนการสร้างแบบฝึก
 - 5.5 ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึก
6. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
7. การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

- **การอ่าน** การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

- **การเขียน** การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

- **การฟัง การดู และการพูด** การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

- **หลักการใช้ภาษาไทย** ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

- **วรรณคดีและวรรณกรรม** วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีมารยาทในการเขียน

3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็น รู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวน ให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. สกจดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่ายๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5. เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็น วัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องอธิบายความหมาย โดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่านเข้าใจ คำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญ

ของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยค และเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

3. พุดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู โฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พุดรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจาก การฟัง การดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพุด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจ ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้ คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

5. เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจาก สิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

2.เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาเขียน คำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่างๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงงาน

3. พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพุด พุดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

4. เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่นๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรองประเภท กลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

5. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องและเข้าใจ ดีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นโต้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และ นำความรู้ ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตร มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน

2. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์โดยใช้โวหารต่างๆ เขียนบันทึก รายงานการศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนทางวิชาการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการอ้างอิง ผลิตผลงานของตนเองในรูปแบบต่างๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งประเมินงานเขียนของผู้อื่น และนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง

3. ตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู มีวิจาร์ณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์วัตถุประสงค์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือของเรื่องที่ฟังและดู ประเมินสิ่งที่ฟังและดูแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตร มีทักษะการพุดในโอกาสต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พุดแสดงทรรศนะ โต้แย้ง โน้มน้าว และเสนอแนวคิดใหม่อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

4. เข้าใจธรรมชาติของภาษา อิทธิพลของภาษา และลักษณะของภาษาไทย ใช้คำ และกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ โคลง ร่ายและฉันท์ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะและใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างถูกต้อง วิเคราะห์หลักการ สร้างคำในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทยและภาษาถิ่น วิเคราะห์ และประเมิน การใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5. วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจ ลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทาง ประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดี และวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. นวัตกรรมการศึกษา

ความหมายของนวัตกรรม

มอร์ตัน (Morton, J.A.) ให้ความหมาย “นวัตกรรม” ว่าเป็นการทำให้ใหม่ขึ้นอีกครั้ง(Renewal) ซึ่งหมายถึง การปรับปรุงสิ่งเก่าและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ตลอดจนหน่วยงาน หรือองค์การนั้น ๆ นวัตกรรม ไม่ใช่การจัดหรือล้มล้างสิ่งเก่าให้หมดไป แต่เป็นการ ปรับปรุงเสริมแต่งและพัฒนา

นวัตกรรม แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 มีการประดิษฐ์คิดค้น (Innovation) หรือเป็นการปรุงแต่งของเก่าให้เหมาะสมกับ กาลสมัย

ระยะที่ 2 พัฒนาการ (Development) มีการทดลองในแหล่งทดลองจัดทำอยู่ในลักษณะของ โครงการทดลองปฏิบัติก่อน (Pilot Project)

ระยะที่ 3 การนำเอาไปปฏิบัติในสถานการณ์ทั่วไป ซึ่งจัดว่าเป็นนวัตกรรมขั้นสมบูรณ์

“นวัตกรรมการศึกษา (Educational Innovation)” หมายถึง นวัตกรรมที่ จะช่วย ให้การศึกษา และการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว มี ประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมการศึกษา และประหยัดเวลาในการเรียน ได้อีกด้วย ในปัจจุบันมีการใช้นวัตกรรมศึกษามากมายหลายอย่าง ซึ่งมีทั้งนวัตกรรมที่ใช้กันอย่าง แพร่หลายแล้ว และประเภทที่กำลังเผยแพร่ เช่น การเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Aids Instruction) การใช้แผ่นวีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ (Interactive Video) สื่อหลายมิติ (Hypermedia) และอินเทอร์เน็ต [Internet] เหล่านี้ เป็นต้น (วารสารออนไลน์ บรรณปัญญา.)

“นวัตกรรมทางการศึกษา” (Educational Innovation) หมายถึง การนำเอาสิ่งใหม่ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำ รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ก็ตามเข้ามาใช้ในระบบการศึกษา เพื่อมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ระบบการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียน สามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วเกิดแรงจูงใจในการเรียน และช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียน

เช่น การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้วิดีโอโต้ตอบ(Interactive Video) สื่อหลายมิติ (Hypermedia) และอินเทอร์เน็ต เหล่านี้เป็นต้น บุญเกื้อ ครอบหาเวช (2548)

ประเภทของนวัตกรรม

1. แบ่งตามลักษณะของการสร้างนวัตกรรม

- นวัตกรรมส่วนเพิ่ม (incremental innovation)
- นวัตกรรมที่เพิกค้นพบ (breakthrough innovation)

2. แบ่งตามลักษณะการใช้นวัตกรรม

- นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation)
- นวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation)

การแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation)

Everette M. Rogers (1983) ได้ให้ความหมายคำว่า การแพร่กระจาย หรือ "Diffusion" ดังต่อไปนี้ “การแพร่กระจาย คือ กระบวนการ ซึ่งนวัตกรรมถูกสื่อสารผ่านช่องทางในช่วงเวลาหนึ่ง ระหว่างสมาชิกต่างๆ ที่อยู่ในระบบสังคม (Diffusion is the process by which an innovation is communicated through certain channels overtime among the members of a social systems)

ส่วนประกอบของการแพร่กระจายนวัตกรรม

1. นวัตกรรม (Innovation)
2. ช่องทางการสื่อสาร (Communication Channels)
3. ช่วงระยะเวลาหนึ่ง (Time)
4. ระบบสังคม (Social system)

ความจำเป็นของนวัตกรรมการศึกษา

การคิดค้นนวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบในปัจจุบัน เกิดจากการเห็นถึงความจำเป็น และความสามารถในการตอบสนอง ต่อแนวความคิดพื้นฐานทางการศึกษาที่สำคัญ 4 ประการ

1. แนวคิดพื้นฐานในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) เป็นการใช้ นวัตกรรมการศึกษา ในการส่งเสริมการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนใช้ความสามารถ ความสนใจที่แต่ละคนมีแตกต่างกันไป ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด และไม่จำกัดเพียงในเรื่องของ นักเรียนเท่านั้น แต่ยังขยายครอบคลุมไปถึงความแตกต่างระหว่างครูอาจารย์ด้วย นวัตกรรมการศึกษาที่เกิดขึ้นเพื่อสนองแนวความคิดพื้นฐานด้านนี้ คือ

- การเรียนแบบไม่แบ่งชั้น (Non - Graded School)
- แบบเรียนสำเร็จรูป (Programmed Text Book)
- เครื่องสอน (Teaching Machine)

- การสอนเป็นคณะ (Team Teaching)
- การจัดโรงเรียนในโรงเรียน (School within School)
- เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction)

2. แนวคิดพื้นฐานในเรื่องความพร้อม (Readiness) จากผลการวิจัยทางจิตวิทยาการเรียนรู้ ที่ชี้ให้เห็นว่า "ความพร้อมในการเรียน" เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นได้โดยไม่รอการพัฒนาตามธรรมชาติ ถ้าหากสามารถจัดบทเรียนให้พอเหมาะกับระดับความสามารถของเด็ก นวัตกรรมการศึกษาที่สนองแนวความคิดพื้นฐานด้านนี้ บุญเกื้อ ควรรหาเวช (2548)

- ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center)
- การจัดโรงเรียนในโรงเรียน (School within School)
- การปรับปรุงการสอนสามขั้น (Instructional Development in 3 Phases)

3. แนวคิดพื้นฐานในเรื่องการใช้เวลาเพื่อการศึกษา จากการจัดเวลาเพื่อการสอนหรือตารางสอน โดยอาศัยความสะดวกเป็นเกณฑ์ เช่น ถือนหน่วยเวลาเป็นชั่วโมง ๆ เท่ากันทุกวิชา ทุกวัน เป็นรายภาคเรียน รายปี มาเป็นการจัดหน่วยเวลาสอนให้สัมพันธ์กับลักษณะของแต่ละวิชาที่ใช้เวลา ที่ไม่เท่ากัน บางวิชาอาจใช้ช่วงสั้น ๆ แต่สอนบ่อยครั้ง และไม่จำกัดอยู่แต่ในเฉพาะโรงเรียนเท่านั้น นวัตกรรมการศึกษาที่สนองตอบแนวความคิดนี้ได้แก่

- การจัดตารางสอนแบบยืดหยุ่น (Flexible Scheduling)
- มหาวิทยาลัยเปิด (Open University)
- แบบเรียนสำเร็จรูป (Programmed Text Book)
- การเรียนทางไปรษณีย์

4. แนวคิดพื้นฐานในเรื่องการขยายตัวทางวิชาการและอัตราการเพิ่มประชากร จากอัตราการเพิ่มของประชากร และความต้องการในด้านการศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนความจำเป็นในการศึกษาเพียงเฉพาะเรื่องที่มีสูงขึ้นตามสภาพแวดล้อม และการดำรงชีพ จึงทำให้เกิดนวัตกรรมการศึกษาที่ตอบสนองแนวความคิดดังกล่าว ดังนี้

- มหาวิทยาลัยเปิด
- การเรียนทางวิทยุ
- การเรียนทางโทรทัศน์
- การเรียนทางไปรษณีย์
- แบบเรียนสำเร็จรูป
- ชุดการเรียน

3. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน

3.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาไทยที่มีความสำคัญซึ่งมีนักวิชาการด้านการศึกษได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

วัชร บุณยสิงห์ และนิรมน ศตวุฒิ (2562 : 2) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ แล้วออกเสียงหรือทำความเข้าใจตามตัวหนังสือ แล้วแปลผลออกเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำความหมายนั้น ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

พนิตนันท์ บุญพามี (2562 : 3) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านได้ว่า การอ่าน มีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านวัตถุ วิทยาการ และความนึกคิด การอ่านช่วยให้เราสามารถติดตามความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าได้ทันการ การอ่านจะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิด และวิจารณ์ญาณให้คนเรามีความงอกงามทางวุฒิภาวะ วุฒิปัญญา และความสามารถมากยิ่งขึ้น การอ่านส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เป็นไปในทางที่ดีงามได้โดยตนเอง รวมทั้งสามารถพัฒนาคน ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้เป็นอย่างดี การอ่านเปรียบเสมือนสะพานเชื่อมประสานความรู้ ความเข้าใจของมนุษย์ทุกชาติทุกภาษาให้ถึงกัน และให้สามารถประกอบกิจต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ร่วมกันได้เป็นอย่างดี หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าการอ่านนำมนุษย์ผ่านพรมแดนทางภูมิประเทศและวัฒนธรรม ขณะเดียวกันการอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินในชีวิตมากขึ้นเพราะการอ่านวรรณกรรมดี ๆ ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินในยามว่าง

4. ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

4.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

4.2 ใจความสำคัญของเรื่อง

คือ ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่นๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง หรือ ความคิดหลัก ของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่ เป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือ ประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมาคือประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยก่อน แล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็น

ประเด็นไว้ภายหลัง สำหรับจุดที่พบใจความสำคัญากขึ้นก็คือ ประโยคตอนกลางย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความสังเกตและพิจารณาให้ดี ส่วนจุดที่หาใจความสำคัญากที่สุดคือย่อหน้าที่ไม่มีประโยคใจความสำคัญปรากฏชัดเจน อาจมีประโยค หรืออาจอยู่รวมๆกันในย่อหน้าก็ได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

4.3 แนวการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญ ได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่างๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว

5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบจะทำความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

4.4 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

1. อ่านผ่านๆโดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน

3. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง

4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

5. พัฒนาแบบฝึก

1. ความหมายของแบบฝึก

ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ (2561) ให้ความหมายแบบฝึกเสริมทักษะว่า หมายถึง แบบฝึกเสริมทักษะที่ใช้ฝึกความเข้าใจ ฝึกทักษะต่าง ๆ และทดสอบความสามารถของนักเรียนตามบทเรียนที่ครูสอนว่านักเรียนเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด

2. ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

นิภา ชวนะพานิช (2560) กล่าวว่า สิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น คือแบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกหัด เพราะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้นำความรู้ที่เรียนมาแล้วไปฝึกให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น สามารถนำมาฝึกซ้ำทบทวนบทเรียน นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถนำไปทบทวนด้วยตนเองได้ ทำให้จดจำเนื้อหาได้คงทนมีเจตคติที่ดีต่อทักษะภาษาไทยทำให้ผู้เรียนรู้คำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์ได้ความหมายของคำศัพท์ได้กว้างขวางยิ่งขึ้นสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาการอ่าน การเขียนเป็นรายบุคคลและกลุ่มได้ดี สามารถนำมาทดสอบความรู้วัดผลการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ทำให้ครูทราบปัญหาข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ถูกจุด ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่าย และลดภาระได้มาก

3. ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

ศศิธร วิสุทธิแพทย์ (2551) ได้ทำการทดลองและรวบรวมลักษณะแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ดังนี้ คือ

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาไทย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความสนใจ
6. เหมาะกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาด้วยตนเองได้

เกสร รอดเดช (2563) ได้เสนอแนะแนวทางในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะดังนี้

1. สร้างแบบฝึกเสริมทักษะให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนคือไม่ง่ายไม่ยากจนเกินไป
2. เรียงลำดับแบบฝึกเสริมทักษะจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากการฝึกออกเสียงเป็น พยางค์ คำ วลี ประโยค และคำประพันธ์
3. แบบฝึกเสริมทักษะบางแบบควรใช้ภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการฝึก และจะช่วยย่นยู่ให้ติดตามต่อไปตามหลักของการจูงใจ
4. แบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นเป็นแบบฝึกสั้น ๆ ง่าย ๆ ใช้เวลาในการฝึกประมาณ 30 ถึง 45 นาที
5. เพื่อป้องกันความเบื่อหน่าย แบบฝึกต้องมีลักษณะต่าง ๆ เช่น ประสมคำจากภาพ เล่นกับบัตรภาพ เติมคำลงในช่องว่าง อ่านคำประพันธ์ ฝึกร้องเพลง และใช้เกมต่าง ๆ ประกอบ

5. ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึก

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2563) ได้สรุปหลักจิตวิทยาที่ควรนำมาใช้ในแบบฝึกไว้ดังนี้

1. กฎการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งสอดคล้องกับ อเนกกุล กริแสง (2559) ที่ได้กล่าวถึงกฎ ธอร์นไดค์ ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 กฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) คือ การให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด มาก ๆ จะทำให้เกิดความคล่องและชำนาญ การสร้างแบบฝึกจึงช่วยทำให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ที่เสริมจากแบบฝึกหัดในบทเรียนและมีหลายรูปแบบ

1.2 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) คือ การให้ผู้เรียนมีความพร้อม ในการเรียน จะทำให้เกิดความพอใจในการเรียน

1.3 กฎแห่งผล (Law of Effect) คือ แบบฝึกต้องมีเนื้อเรื่องเป็นที่สนใจ ของ ผู้เรียน ความยากง่ายให้เหมาะสมกับวัยและสติปัญญา มีสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนพอใจในการเรียน การประเมินผลกระทำอย่างรวดเร็วหลังจากที่นักเรียนทำเสร็จแล้ว

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรคำนึงถึงนักเรียนแต่ละคนว่ามีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจแตกต่างกัน ดังนั้น การสร้างแบบฝึกจึงควรพิจารณา ถึงความเหมาะสมไม่ยากและไม่ง่ายเกินไปควรมีคลื่นหลายแบบ

3. การจูงใจผู้เรียน สามารถทำได้โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายากเพื่อดึงดูดความ สนใจของผู้เรียน เป็นการกระตุ้นให้ติดตามต่อไป และทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการทำแบบฝึก อีกทั้งแบบฝึกควรสั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย

4. การนำสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตและการเรียนรู้มาให้นักเรียนได้ทดลองทำภาษา ที่ใช้พูด ใช้เขียนในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนและทำแบบฝึกที่ใกล้ตัวจะทำให้จำได้แม่นยำ นักเรียนยังสามารถนำหลักและความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์อีกด้วย

6. ประโยชน์ของแบบฝึก

วิลเลียม สุนทรโรจน์ (2560) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้ดีที่สุดตาม ความสามารถของนักเรียน

4. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
5. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตนเอง
6. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องาน
7. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของ ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น

8. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกจะช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหา ฝึกซ้ำๆ ในเรื่องที่เรียน

7. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก

สื่อหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ได้ผลิตขึ้นมาแล้วควรมีการทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนเสมอ โดยกระบวนการหาประสิทธิภาพของสื่อหรือเทคโนโลยีทางการสอนมีรายละเอียด ดังนี้ (เผชญิ กิจระการ. 2564)

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)

กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้ และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Expert) เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) หลังจากนั้นจึงนำผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปหาประสิทธิภาพตามสูตรมาตรฐานต่อไป ซึ่งถ้าพบว่าสื่อมีประสิทธิภาพไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่อีกครั้ง

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach)

วิธีการนี้เป็นการนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน แผนการสอน และแบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว ซึ่งแทนสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย E_1/E_2 ซึ่งเกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่ายก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เป็นต้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2560) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงการหาประสิทธิภาพเครื่องมือโดยมีการกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนตั้งความคาดหวังว่านักเรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยจะมีการกำหนดให้เปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมดนั้นคือ ถ้าเกณฑ์ 80/80 ก็คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งประสิทธิภาพของแผนใช้สถิติ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) เป็นผลรวมเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนทั้งหมด ถ้าค่าเฉลี่ยสูงแสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มหรือห้องนั้น ๆ สูง ในการทำแบบฝึกคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนจะต้องมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน จึงจะถือว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นค่าที่วัดการกระจายของข้อมูลหรือคะแนนของนักเรียนในกลุ่มหรือห้องนั้น ๆ ว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถแตกต่างกันมากน้อยเพียงใดถ้าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มากก็แสดงว่าระดับความสามารถของนักเรียนในห้องหรือกลุ่มนั้น

แตกต่างกันมาก ถ้าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) น้อย ก็แสดงว่าระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนในห้องหรือในกลุ่มนั้น ๆ แตกต่างก็น้อย ในการทำแบบฝึกค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หลังเรียนจะต้องน้อยกว่าก่อนเรียนถึงจะถือว่าแผนการสอนมีประสิทธิภาพ

ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$)

1. ถ้า ($\bar{X}$) มาก S.D. น้อย หมายความว่า ความรู้ความสามารถของกลุ่มหรือห้องนั้น ๆ จะสูงใกล้เคียงกัน
2. ถ้า ($\bar{X}$) มาก S.D. มาก หมายความว่า ความรู้ความสามารถของกลุ่มหรือห้องนั้น ๆ จะสูงแตกต่างกัน
3. ถ้า ($\bar{X}$) น้อย S.D. น้อย หมายความว่า ความรู้ความสามารถของกลุ่มหรือห้องนั้น ๆ จะต่ำใกล้เคียงกัน

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ได้มีการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากทั้งสองกระบวนการ คือ มีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผลด้วยการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพ มีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของแบบฝึกทักษะโดยตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพ เท่ากับ 80/80

8. การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

แนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ดังนี้ ทิศนา ขัมมณี (2562)

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย (physical participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วยให้ประสาทการรับรู้ของผู้เรียนตื่นตัว พร้อมทั้งจะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น การรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ หากผู้เรียนไม่มีความพร้อมในการรับรู้ แม้จะมีการให้ความรู้ที่ดีๆ ผู้เรียนก็ไม่สามารถรับได้ ซึ่งจะเห็นจากเหตุการณ์ที่พบเสมอ ๆ คือ หากผู้เรียนต้องนั่งนาน ๆ ไม่ช้าผู้เรียนอาจหลับ หรือคิดไปเรื่องอื่น ๆ ได้ การเคลื่อนไหวทางกายมีส่วนช่วยให้ประสาทการรับรู้ ตื่นตัวพร้อมที่จะรับและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี ดังนั้น กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน จึงควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (intellectual participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา หรือพูดง่าย ๆ ว่าเป็นกิจกรรมที่ทำทลายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียน เกิดการเคลื่อนไหว ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความจดจ่อในการคิด สนุกที่จะคิด ซึ่งกิจกรรมจะมีลักษณะดังกล่าวได้ ก็จะต้องมีเรื่องให้ผู้เรียนคิด โดยเรื่องนั้นจะต้องไม่ง่ายและไม่ยากเกินไปสำหรับผู้เรียน เพราะถ้าง่ายเกินไปผู้เรียน ก็ไม่จำเป็นต้องใช้ความคิด แต่ถ้ายากเกินไป ผู้เรียนก็เกิดความท้อถอยที่จะคิด ดังนั้นครูจะต้องหาประเด็น

การคิดที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดหรือ ลงมือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3.กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสังคม (social participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มนุษย์โดยทั่วไปจะต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม ซึ่งจะส่งผลถึงการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ด้วย ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจึงควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วย

4.กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (emotional participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้นั้นเกิดความหมายต่อตนเอง กิจกรรมที่ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้เรียนนั้น มักเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประสบการณ์และความเป็นจริงของผู้เรียน จะต้องเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนโดยตรงหรือใกล้ชิดผู้เรียน

แนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น เป็นที่มาของชื่อ “CIPPA” ดังนี้

C มาจากคำว่า Construct หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิด Constructivism

กล่าวคือ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ทำความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ตนเอง และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

I มาจากคำว่า Interaction หมายถึง การช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ได้รู้จักกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดประสบการณ์ แก่กัน และกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

P มาจากคำว่า Physical Participation หมายถึง การช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย ให้ผู้เรียนมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย

P มาจากคำว่า Process Learning หมายถึง การเรียนรู้ กระบวนการ ต่างๆ ของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

A มาจากคำว่า Application การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน เป็นการช่วยผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในสังคม และ

ชีวิตประจำวัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆจากแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หลักของโมเดลชิปป(CIPPA MODEL)

หลักการและวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนที่เสนอแนะไว้ ทิศนา ขัมมณี (2562) ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้สอนสำรวจความรู้เดิม ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ใหม่

ขั้นที่ 2 ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนศึกษาข้อมูล สร้างความรู้ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้

ขั้นที่ 5 ผู้เรียนสรุปและจัดระเบียบความรู้

ขั้นที่ 6 ผู้เรียนแสดงความรู้ ผลงาน

ขั้นที่ 7 ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปา (CIPPA) ดังกล่าว ได้มาจากตัวอย่างของคำสำคัญซึ่งใช้เป็นแนวคิดหลักในการจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ ในระยะแรก ๆ ที่ผู้เขียนได้พัฒนาแนวคิดนี้ขึ้น ไม่ได้เรียกชื่อนี้ และไม่ได้เรียงลำดับตามนี้ แต่ต่อมาเมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาสอนนิสิต ผู้เขียนเห็นว่า ควรหาทางให้ผู้เรียนจำหลักนี้ได้ง่าย และไม่ลืม จึงได้ลองวิเคราะห์แนวคิดดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง และได้พบว่า สามารถนำคำสำคัญมาเข้ารหัสได้เป็น “CIPPA” ซึ่งเห็นว่า น่าจะเหมาะสม เพราะผู้เรียนคุ้นเคยกับ “CIPP” ซึ่งเป็นโมเดลทางการประเมินผล ดังนั้น หากจะใช้ “CIPPA” เป็นโมเดลทางความคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ก็น่าจะไปด้วยกันด้วยดี และจะทำให้ง่ายแก่ผู้เรียนและครูในการจดจำและสื่อความหมาย ทิศนา ขัมมณี (2562)

รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น

เกมส์การศึกษา สถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมติ ศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอน

โครงงาน การทดลอง การถามตอบ กลุ่มสัมพันธ์ อริยสัจ 4 การแก้ปัญหา แก่สถานการณ์ อภิปรายกลุ่มย่อย สืบสวนสอบสวน ทักษะศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้จากห้องสมุด คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ศิลป์สร้างสรรค์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ พิเคราะห์แหล่งข้อมูล ทิศนา ขัมมณี (2562)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรรณิกา ศุภปัญญาวุฒิ (2550) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องผลของการใช้แบบฝึกการอ่าน ต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านมีวิจารณญาณ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.48/92.33 และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงถึงคุณภาพของแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่สร้างขึ้นอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้

สุวิมล พุ่มอ้อม (2562 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องเรื่อง รายงานการใช้แบบฝึกทักษะ
การอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดวังหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จังหวัดลำพูน จำนวน 14 คน จากการศึกษาพบว่า ผลการหาประสิทธิภาพ
แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความได้ตามเกณฑ์มีค่า 82.31/83.71 เป็นไปตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการใช้นวัตกรรม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการใช้นวัตกรรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน ซึ่งทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ใน

1. ประเภทของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ชุด

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2. ลักษณะของเครื่องมือ

2.1 แบบฝึกเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ชุด

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบฝึกทักษะการสร้างประโยค มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน และตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ หลักการสร้างและวัดผลประเมินผลแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ รวมทั้งวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

3.3 คัดเลือกเนื้อหาจาก ข่าว เรื่องสั้น สารคดี บทความ นิทาน เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้หลักเกณฑ์ การเลือกเนื้อหา ดังนี้

3.3.1 ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

3.3.2 เนื้อหามีความยาวที่เหมาะสมกับระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน และพอเหมาะกับช่วงความสนใจของนักเรียน

3.3.3 เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.4 สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญให้ครอบคลุมเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ชุด ดังนี้

3.4.1 แบบฝึก ชุดที่ 1 หลักและวิธีการจับใจความสำคัญ

3.4.2 แบบฝึก ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว

3.4.3 แบบฝึก ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

4.2 ครูทดลองใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การหาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์ 80/80

5.2 การคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ โดยใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้

$$\text{สูตร 1} \quad E_1 = \frac{\frac{\sum x}{A}}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัด
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$\text{สูตร 2} \quad E_2 = \frac{\frac{\sum F}{B}}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลปรากฏ
ดังตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละจากแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกเรื่องการจับใจความสำคัญ

นักเรียน คนที่	คะแนนระหว่างเรียน แต่ละชุด ของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ			
ชุดที่	1	2	3	$\bar{x}$
คนที่	10	10	10	10
1	8	9	10	10
2	9	9	10	8
3	9	9	10	10
4	9	8	9	10
5	10	10	10	10
6	10	10	10	10
7	10	10	10	10
8	10	10	10	10
9	10	10	10	10
10	10	10	10	10
รวม	95	95	99	98
$\bar{x}$	9.50	9.50	9.90	9.80
S.D.	0.71	0.71	0.32	0.63
ร้อยละ	95.00	75.00	99.00	98.00

E_1 98.00

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์ ทั้ง 3 ชุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.80 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 คิดเป็นร้อยละ 98.00

ตาราง 2 คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
	คะแนนเต็ม (30 คะแนน)	คะแนนเต็ม (30 คะแนน)
1	19	26
2	19	27
3	20	27
4	18	26
5	20	30
6	20	29
7	21	30
8	22	30
9	25	27
10	24	27
รวม	208	279
$\bar{x}$	20.80	27.90
S.D.	2.25	1.67
ค่าเฉลี่ยร้อยละ	69.33	93.00
ค่าประสิทธิภาพ (E ₂)	-	93.00

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์ จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 27.80 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.25 คิดเป็นร้อยละ 69.33 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย์ จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 27.90 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.67 คิดเป็นร้อยละ 93.00

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย อำเภอคำชะโนด จังหวัดยโสธร โดยใช้แบบฝึกเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งสรุปผลการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ

สมมุติฐานในการวิจัย

1. แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึก

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง สรุปได้ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่ามีประสิทธิภาพ 98.00 / 93.00 แสดงว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

- 1.แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่ามีประสิทธิภาพ 98.00 / 93.00 แสดงว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

สาเหตุที่แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 98.00 / 93.00 โดยสูงกว่าซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ เอมอร์ สงวนดี (2549) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนโรงเรียนศรีโพธิ์หมันต์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 30 คน โดยเนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ ข่าวการเกษตร ข่าวการศึกษาและเทคโนโลยี ข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม ข่าวเศรษฐกิจข่าวกีฬาและสุขภาพ ข่าวปัญหาสังคม และข่าวบุคคลดีเด่น ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.07/82.83 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ มีประสิทธิภาพในระดับดี สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของกรรณิกา ศุภปัญญาภูมิ (2560) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องผลของการใช้แบบฝึกการอ่าน ต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านมีวิจารณญาณ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.48/92.33 และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงถึงคุณภาพของแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่สร้างขึ้นอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของตติยา ขุนโชน (2563) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า รายงานการใช้และแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดหนองใหญ่ เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 44 คน จากการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 82.79/84.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.77 และนักเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้นวัตกรรมสูงกว่าก่อนการใช้นวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05เกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก

1. การที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกดังกล่าวอย่างเป็นระบบและดำเนินการสร้างตามขั้นตอน คือ คือ มีการศึกษาถึงปัญหาที่นำมาสู่หัวข้อการศึกษา โดยค้นพบจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผ่านมาพบว่านักเรียนมีปัญหาในด้านการอ่านจับใจความสำคัญ นอกจากนี้ยังมี การสืบค้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดวัตถุประสงค์ รูปแบบ วิธีการสร้าง ตลอดจนการสร้าง อีกทั้งมีการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรของสถานศึกษา และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของ สุวิมล ต้นปิติ ศิริอร อินทร์ตลาดชุม. (2563) อ้างอิงมาจาก สุวิมล ต้นปิติ. (2562) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิด ในการสร้าง แบบฝึกเสริมทักษะ ซึ่งมีหลักการคือ การสอนภาษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรหา โอกาสสร้างความสนใจในตัวเด็กให้เกิดขึ้นเพื่อให้เด็ก มีส่วนร่วมในการเรียนภาษา การสอนภาษาต้อง เน้นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การฝึกทักษะจะต้องฝึกตามขั้นตอนโดยเน้นสร้างความเข้าใจทาง ภาษาจากการได้กระทำ ได้ยิน ได้พูด และการสอนต้องใช้วิธีแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของ ผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดวัตถุประสงค์ รูปแบบ วิธีการสร้าง ตลอดจนการสร้างที่มีการนำ แบบฝึกทักษะเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำ และตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ความเหมาะสมของเวลา และความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน นอกจากนี้ยังมีการทำแบบ ฝึกทักษะที่ผ่านการพิจารณาไปทดลองใช้แล้วนำไปหาคุณภาพของแบบฝึก และมีการปรับปรุงให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้จริง

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ กรรณิกา ศุภปัญญาวุฒิ. (2550) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องผลของการใช้แบบฝึกการอ่าน ต่อการพัฒนา ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัด มหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านมีวิจารณ์ญาณ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.48/92.33 และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนน เฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพัชรีย์ แซ่สุ่น. (2545) ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบการสร้างชุดการสอนเพื่อใช้เสริมสมรรถภาพการอ่านในใจของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหัวถนน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก เหตุผลต่อไปนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขให้แบบฝึก ทักษะมีความสอดคล้องตรงกับเนื้อหา และจุดประสงค์ มีความเหมาะสม สามารถใช้จัดการเรียนการ สอนได้เป็นอย่างดี

2. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านกระบวนการในการจัดทำอย่างมีระบบและมีวิธีการที่เหมาะสม โดยศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เนื้อหา เทคนิคการสร้างจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง แล้วดำเนินการสร้าง และได้สร้างตามลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีของ ชันธชัย มหาโพธิ์. (2565) คือต้องมีเนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์ กิจกรรมเหมาะสมกับวัยหรือความสามารถของผู้เรียน มีภาพประกอบ การวางฟอร์มที่ดี มีที่ว่างสำหรับการฝึกเขียน ใช้เวลาที่เหมาะสมและท้าทายความสามารถของผู้เรียน สามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้

3. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้น นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำแบบฝึกทักษะ มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้ภาษาสื่อสารในทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน นักเรียนเกิดความภูมิใจในชิ้นงาน สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ภาษาคงทน และสามารถฝึกได้ หลาย ๆ ครั้ง โดยเน้นฝึกเฉพาะเรื่องที่ต้องการ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับลักษณะแบบฝึกที่ดีของ วิชัย เพ็ชรเรือง. (2561) คือ มีการใช้หลักจิตวิทยาเข้าช่วย เช่น มีการสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากรู้อยากเห็น และกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรม เมื่อจบมีการเสริมแรงทุกครั้ง เพื่อให้เด็กอยากจะทำกิจกรรมต่อไป แบบฝึกจะต้องฝึกในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก มีความหมายต่อผู้ฝึก เด็กจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถปรับเข้าสู่โครงสร้างทางความคิดของเด็กง่ายขึ้น

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนแล้ว ยังเป็นการสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน และทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย ซึ่งจะทำให้ นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะทางการอ่านจับใจความสำคัญที่ได้จากการฝึกไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาตนเองต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ควรนำเอาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ให้เข้ากับสภาพของนักเรียนในโรงเรียนก่อนนำไปใช้ในการเรียนการสอน

1.2 ครูควรเตรียมความพร้อมของการจัดกิจกรรม โดยจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และมีการเตรียมผู้เรียนก่อนการเรียนรู้ด้วยตนเองตามลำดับ

ด้วยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ รู้คุณค่าของการเรียนรู้ฝึกฝนและการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และภาคภูมิใจในผลงานของตนเองและของกลุ่ม

1.3 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรดูแลอย่างใกล้ชิด โดยคอยกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และกล่าวแสดงความชื่นชมในผลงานของนักเรียน เพื่อเป็นกำลังใจ สร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และแสดงออกอย่างเต็มศักยภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2553).หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.จำกัด
- กรรณิกา ศุภปัญญาวุฒิ. (2550). ผลของการใช้แบบฝึกการอ่านต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่าน อย่างมีวิจารณ์ญาณกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารีจังหวัดมหาสารคาม วิทยานิพนธ์ ปริญญา กศ.ม. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกสร รongเดช. (2563). ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ.ม.ป.พ.
- ขันธชัย มหาโพธิ์. (2535). รายงานการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ จัหวัด อุดรธานี โดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก. อุดรธานี: หน่วย ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ จัหวัดอุดรธานี
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2560). “การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน.” ในวารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7-20.
- นิภา ชวนะพานิช. (2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะ.
- ทศนา แคมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์
- ตติยา ขุนโชน. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดหนองใหญ่. วิทยานิพนธ์.ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2560). นวัตกรรมการศึกษา . กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เผชญิ กิจระการ. (2564). การวิจัยและทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา. ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พัชรี แซ่ลุ่น. (2565). การสร้างชุดการสอน เพื่อใช้เสริมสมรรถภาพการอ่านในใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศม. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยทักษิณ,2565
- พนิตนันท์ บุญพามี . (2562) เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วัชร บวรณสิงห์ และนิรมน . (2562) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย เพ็ชรเรือง. (2561). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พูดภาษาถิ่น ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใ้แบบฝึกซ่อมเสริม กับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใ้แบบฝึกการสอนซ่อมเสริมทั่วไปของโรงเรียนสุนทรวัฒนา สำนักงานการ

ประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2560). การพัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์.(2561). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ : บริษัทเวิร์ดเวฟเอดดูเคชั่นจำกัด.

ศศิธร วิสุทธิแพทย์. 2551 แบบฝึกสำหรับสอนภาษาไทย .ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สายใจ อินทรมพรรย์ และสายใจ อินทรมพรรย์. (2563). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ตันปิติ. (2565). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียง คำที่มี ร ล ว ควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการฝึกทักษะ โดยใช้เกมและการฝึกทักษะโดยใช้กิจกรรมในคู่มือครู. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เอมอร สงวนดี. (2561). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 การศึกษาค้นคว้าอิสระ. การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภาคผนวก

ลำดับขั้นตอน
โดยการใช้ชุดแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ

อ่านคำชี้แจง

ทดสอบก่อนเรียน

กระบวนการจัดกิจกรรม

ทำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

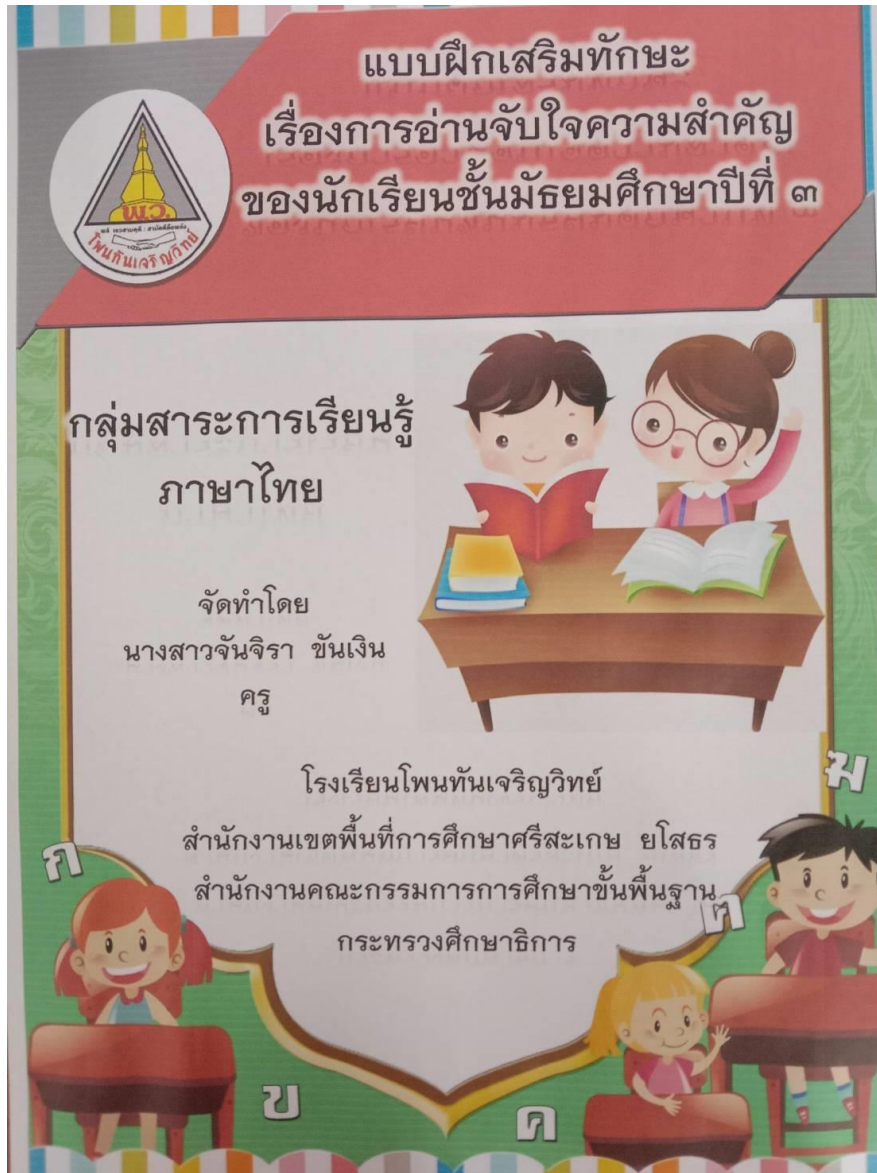
ผ่านเกณฑ์ ๘๐%

ทดสอบหลังเรียน

ไม่ผ่านเกณฑ์ ๘๐%

SCAN ME